

[Grønning.]

Ønsket om Tilgodegørelse af de Vælgerinteresser, der har den siddende Regerings særlige Bevaagethed.

Planøkonomien hører hjemme i en partilos Stat og vil, naar den skal gennemføres under demokratiske Styreformer, let føre til et utaaeligt Partidiktatur.

Men da Liberalismens ubundne Frihed heller ikke kan gives Raaderum i en Tid, hvor Statsindgreb er nødvendige, gælder det om at finde de Veje eller det System, som under Varetagelsen af Helhedens Interesser bevarer Konkurrencemuligheden og giver Plads for den enkeltes frie Initiativ, og dette System har vi i den Toldpolitik, som har staaet sin Prøve under Aarhundreders Løb.

Det af det ærede Medlem udtalte Ønske om mere Planøkonomi falder derfor næppe sammen med Befolkningens Krav, som afgjort samler sig i Ønsket om at komme ud i lidt friere Forhold. Og hvis man vil et større Maal af Frihed og Bevægelighed i Produktion, Handel og Omsætning, da er der ikke Tvivl om, at dette under de nuværende Forhold opnaas i Lande med en fornuftig gennemført Toldpolitik, hvor Konkurrencemulighederne bevares i størst mulig Udstrækning, og hvor alle er ligestillede i Forhold til de givne Muligheder, hvilket vil sige, at der er levnet Plads for Udfoldelse af den enkeltes Evner og Initiativ.

Nu ved jeg vel, at selv den mest rationelle Toldpolitik ikke ordner alle Forhold. Den maa suppleres med andre praktiske Foranstaltninger som f. Eks. Indførselsforbud, i visse Tilfælde ogsaa anden Lovgivning; men da det i det store og hele er muligt gennem forstandige Toldforanstaltninger at føre en Politik, som baade er til Gavn for Staten og Erhvervene og derigennem for alle Deltagere i Produktionslivet, hvis Drivkræfter heller ikke gennem denne Politik sættes over Styr, maa den i alle Henseender foretrækkes fremfor Planøkonomien, hvis fordringsfulde Navneindhold ikke dækker over en tilsvarende Politik.

Tværtimod har man det Indtryk, at Planøkonomien som politisk-økonomisk Teori kan blive et Skalkeskjul for en Politik, som kun i ringe Grad har Forbindelse med Plan eller Økonomi, og som maaske netop derfor har saa ringe Evne til at løse Tidens brændende Spørgsmaal.

Naar det ærede Medlem nu forlanger, at vi skal acceptere Planøkonomien og ved Hjælp af Forholdsregler, som kan forklares herudfra, forsøge at komme Arbejdsløsheden til Livs, saa maa jeg sige hertil, at jeg har meget ringe Tillid til, at Arbejdsløs-

heden i større Udstrækning kan bekæmpes ved Hjælp af planøkonomiske Forholdsregler, men heldigvis findes der da ogsaa andre Midler.

Som det ærede Medlem ved, findes der her i Landet ca. 80 000 Gaarde, og over Halvdelen af disse Ejendomme er i den økonomiske Situation, at de efter en halv Snes Aar med gennemsnitlig halv Forrentning nu maa nøjes med mindre Arbejdskraft end ønskeligt; nogle har 1 Mand mindre og andre 2 færre end tidligere. Til at ændre denne Situation behøves ingen kunstige planøkonomiske Foranstaltninger, men kun en ændret økonomisk Politik, da Landbrugets uheldige Situation, som Professor Jørgen Pedersen siger, er politisk bestemt.

De Ændringer, som paakræves, er gamle konservative Krav, som støttes af Landbrugsorganisationerne og bestaar i en Omlægning og Nedsættelse af Beskatningen paa fast Ejendom og en ændret Kornpolitik, som sætter Kornpriserne i Forhold til Landets almindelige Prisniveau. Begge Dele er Foranstaltninger, som kan gennemføres uden at gaa andre Samfundsklasser for nær.

Saa længe man undlader disse Foranstaltninger, som frasat visse radikale Husmandskredse har Tilslutning fra hele Landbruget, saa længe er Arbejdsløsheden i sit nuværende Omfang helt og fuldt Regeringens Ansvar.

Kravet om mere Planøkonomi kan kun bortlede Opmærksomheden fra den nuværende Tilstand og hindre, at man bryder med det System, som hidtil er fulgt, og som bedst kan betegnes med en gammel dansk Forfatters Ord, som ganske vist er fremført i en anden Forbindelse, men som ogsaa i denne udtrykker det rigtige: Regeringens Arbejdsløsheds politik og Landbrugspolitik har været eet eneste Forsøg paa at realisere den ufrugtbare Ørkens Idé.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har Ordet for en kort Bemærkning.

Hartvig Frisch: Det ærede Medlem Hr. Grønnings lille Feuilleton eller Novelle om Planøkonomien viste ikke megen Forstaaelse af de Ord, jeg havde udtalt, og en kort Bemærkning frister ikke til at give en Imødegaaelse af det ærede Medlems Ord.

Derimod har jeg Lyst til at sige lige et Par Ord angaaende Taarnene paa Pederstrup. Det ærede Medlem kastede sig over det Forsøg, der nu gøres paa at rejse et Æresminde for Reventlow. Det ærede